

d ů v o d ů:

Prvý soud zamítl žalobu a soud odvolací nevyhověl odvolání žalobce a potvrdil rozsudek prvního soudu z důvodu uvedeného v § 890 obč. zák., poněvadž jest žalováno, by bylo uznáno, že žalovaná obec jest povinna smlouvu z roku 1871 uzavřenou mezi ní jako prodávající a Hynkem Š-em a Adamem T-em jako kupujícími, proti žalobci Václavu T-ovi jako právnímu nástupci Adama T-a dodržeti, jemu smlouvu pachtovní ke knihovnímu vkladu schopnou podepsati a odevzdati a že podle přednesu žalobního jde tu o nárok na vydání vkladní listiny, tedy o právo k nedělitelné věci, že jest tu více oprávněných k téže listině, která se vydává jen v jediném vyhotovení, že žalobce nedal jistotu uvedenou v § 890 obč. zák. a neprokázal souhlas právních nástupců svého společníka a proto že není jako právní nástupce jen jednoho z účastníků na sporné smlouvě sám k žalobě oprávněn. Dále podotýká odvolací soud, že i ohledně nároku na vydání listiny jsou právní nástupci Hynka Š-a a Adama T-a společníky podle §§ 825, 888 obč. zák. a mohou splnění tohoto nároku podle §§ 828 a 833 obč. zák. jen společně uplatňovati. Soud dovolací shledává správným tento posléz zmíněný názor soudu odvolacího, neboť smluvní stranou v této věci jest na jedné straně žalovaná obec K., na druhé straně pak Hynek Š. a Adam T., nikoliv jen jeden z nich, nýbrž oba společně tvoříce tak jediný smluvní podmět. Plnění ze smlouvy nemůže proto na žalované obci požadovati jeden z obou společníků, nýbrž jen oba společně. Není tu případu § 890 obč. zák., poněvadž nejde o několik věřitelů a jednoho dlužníka, nýbrž o právní poměr, v němž jednou smluvní stranou jsou dva společníci, z nichž žádný sám o sobě nemůže na druhé smluvní straně požadovati plnění, nýbrž jen oba vespolek (arg. § 828 obč. zák.). Nejde ani o plnění na straně žalované, které by osoby, jimž bylo slíbeno, byly výslovně oprávněny požadovati rukou nerozdílnou; nic takového ve sporu tvrzeno a prokázáno nebylo a proto nelze se odvolávati na ustanovení § 892 obč. zák., které v souzeném případě nemá místa. Poněvadž tu není ani podmínky § 890 obč. zák., nebylo lze žalovanou uznati povinnou k soudnímu uložení listiny, o níž jde. Žaloba byla však správně zamítnuta, poněvadž žalobce není k žalobě oprávněn, nejsa sám ze smlouvy, o jejíž splnění žaluje, oprávněným (§§ 828 a 833 obč. zák.).

Čís. 10887.

Zákaz podle § 382 čís. 5 ex. ř. se může týkati jen věcí, které odpůrce chová a k jichž vydání směřuje nárok tvrzený ohroženou stranou nebo jí již přiřčený, nelze jej však vydati najmě co do věcí, jež ohrožený sám chová pod vlastním uzavřením.

Pouhým zákazem zcizení nelze zrušiti učiněné již prohlášení spolulikvidatora, že prodal věci likvidující firmy sám sobě.

Tvrzením spoluvlastnictví, společníctví a spolulikvidatorství není ještě osvědčen nárok navrhovatele na vydání věcí jemu samému.

(Rozh. ze dne 20. června 1931, R I 298/31.)

Emil P. navrhl jménem vlastním a jako likvidátor firmy Josef F. P. proti Richardu P-ovi, likvidátoru těžé firmy. prozatímní opatření zápo-
vůli Richardu P-ovi zcizovati věci náležející firmě Josef F. P. v likvidaci.
pokud se týče jejím veřejným společníkům Emilu P-ovi a Richardu P-ovi,
zejména ty, jež jsou uvedeny v seznamu čís. 1 žaloby, čís. 2 žaloby a
čís. 3 a) a čís. 3 b) přílohy. Soud první stolice prozatímní opa-
tření povolil, rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Může jíti jen o zákaz podle čís. 5 § 382 ex. ř. a ten se může týkati
jen věcí, které odpůrce chová a k jichž vydání nebo dodání má směro-
vati nárok ohroženou stranou tvrzený nebo jí již přiřčený. Další pod-
mínkou povolení takového zákazu jest podle §§ 389 a 381 čís. 1 ex. ř.
osvědčení ohroženého nároku a osvědčení obavy, že by jinak soudní vy-
máhání neb uskutečnění nároku, zejména změnou dosavadního stavu,
bylo zmařeno nebo značně stíženo nebo že podle § 381 čís. 2 ex. ř. ta-
kového opatření jest třeba, by bylo zabráněno hrozícímu násilí neb by
byla odvrácena hrozící nenahraditelná škoda. Zákaz zcizení má se podle
návrhu vztahovati zejména na věci uvedené v seznamu 1. a 2. žaloby a
na věci uvedené v inventáři a posléze na jiné věci, náležející firmě F. P.,
které však navrhovatel blíže neoznačil. O těchto blíže neuvedených vě-
cech není také ani tvrzeno a osvědčeno, že je odpůrce chová a že žalobce
má sám, ať osobně nebo jako likvidátor nárok na jejich vydání. O nich
nebylo také jednáno v první stolici, návrh na prozatímní opatření v té pří-
čině postrádá určitosti, takže mu již z toho důvodu nelze vyhověti. Zá-
kaz takový nebyl by vykonatelný, neměl by účele a jako prázdné slovo
by nemohl posloužiti skutečně k zajištění nějakého nároku. Pokud se
týče věcí uvedených v seznamu čís. 1 (barev a chemikálií) zjistil rekursní
soud, že je chová sám navrhovatel pod vlastním uzavřením a že nevydal
k nim klíče žalovanému. Schází proto podmínka prozatímního opatření
uvedená v § 382 čís. 5 a 1 ex. ř., detence odpůrcova. Má-li navrhovatel
věci ty pod vlastním uzavřením a k místnostem klíče, nebude třeba zá-
kazu zcizení k zajištění nároku na vrácení nebo na vydání těch věcí. Po-
kud stěžovatel chce podle vývodů dovolacího rekursu zákazem zcizení
věcí v tomto seznamu uvedených čeliti tomu, že žalovaný prodal již věci
ty sám sobě, nelze tento již vykonaný čin zrušiti pouhým prozatímním
opatřením. Je věcí sporu a rozsudku, by případná náprava byla zjednána,
ale prozatímním opatřením nelze docíliti toho, k čemu má vésti rozsudek,
nýbrž má za účel jen zatímní zajištění toho, by rozsudek budoucně mohl
býti vykonán. Pokud jde o věci uvedené v seznamu 2. a 3. a), jsou to
věci, náležející firmě Josef F. P. (likvidující společnosti) a věci uvedené
v seznamu 3 b) jsou podle líčení stran příslušenstvím tovární nemovi-
tosti, která patří oběma stranám, každému jednou čtvrtinou a z polovice
jejich matce Terezii P-ové. Tato postoupila užívání své polovice na dobu
svého života úplatně oběma stranám a po její smrti má polovice ta při-

padnouti kromě stran ještě dvěma jiným dědicům. O všech těchto věcech není sporu o tom, že žalovaný je užívá a že je tedy chová. Jde tu však o to, zda žalobce osvědčil nárok na jejich vydání a nebezpečí uvedená v § 381 ex. ř. Žalobce domáhá se vrácení věcí, které žalovaný prodal podle dopisů ze dne 26. dubna a 27. května 1930, t. j. věcí uvedených v seznamu 1. a 2., z důvodu neplatnosti zcizení, ale nedomáhá se v žalobě vrácení svršků uvedených v seznamu 3 a) a 3 b), nedoličuje, že je žalovaný povinen věci uvedené v seznamech 3 a) a 3 b) vrátiti likvidační podstatě, aniž žádá prozatímní opatření k zajištění nároku na vrácení oněch věcí do podstaty, nýbrž doličuje jen, že vzetí těchto věcí žalovaným do užívání jest bezprávné, protože se stalo bez jeho souhlasu. Ale žalobce neosvědčil nárok na vydání. Jako spoluvlastník a společník firmy nemá nárok, by věci byly vydány jemu osobně. Ani jako likvidátor nemá nárok na vydání pro sebe, nýbrž pro podstatu. Proto tvrzením spoluvlastnictví, společnictví a spolulikvidátorství není ještě osvědčen žalobcův nárok na vydání věcí pro něho samého. Pokud se týče nároku na vrácení věcí uvedených v seznamu 1. a 2. do likvidační podstaty, tu, nehledí-li se ani k tomu, zda tím, že žalobce nechal bráti zásoby pro provoz, neprojevil souhlas s jejich upotřebením (jak tvrdí žalovaný, protože prý se žalobce vyjádřil, že je rád, že žalovaný tak učinil), není rovněž osvědčen nárok likvidační podstaty na vrácení, proto, že není osvědčeno, že žalovaný jako likvidátor jednal proti smyslu likvidačního příkazu, když, zahajuje provoz továrny na vlastní účet, začal užívat také věcí, patřících do likvidační podstaty. Žalovaný nesměl by tak učiniti, kdyby to bylo na úkor podstaty a proto proti smyslu likvidačního zmocnění. Ale že tomu tak bylo, nebylo osvědčeno. I kdyby žalovaný musil vrátiti do podstaty, co do ní patří a co si neprávem přivlastnil, a i kdyby také při zrušení spoluvlastnictví továrních nemovitostí musil vrátiti jejich příslušenství a ustatí od jeho užívání, nebylo osvědčeno, že jest tento nárok ohrožen tím, že žalovaný prodal sám sobě již dříve jako likvidátor část věcí, náležejících podstatě. Teprve sporem bude rozhodnuto, zda se tento prodej stal právem, a prozatímním opatřením bylo by lze zajistiti vrácení jen, kdyby bylo osvědčeno, že by vrácení bylo zmařeno nebo značně stíženo. Z prohlášení žalovaného o koupi nelze takové osvědčení vyvoditi, protože z něho neplyne, že by žalovaný chtěl tyto věci dále zciziti, takže by je vrátiti nemohl. To nebylo ani tvrzeno ani osvědčeno a rovněž nebylo osvědčeno, že by hrozilo nějaké násilí nebo nenahraditelná škoda, kdyby prozatímní opatření nebylo povoleno. Není tedy třeba zákazu zcizení k zajištění nároku na vydání věcí náležejících do podstaty, nebo do společného vlastnictví stran a jejich matky. Proto není nárok na prozatímní opatření zákazem zcizení odůvodněn.

Čís. 10888.

Spoluvlastnictví lze proti vůli ostatních spoluvlastníků zrušiti jen dílčí žalobou, upravenou po hmotněprávní stránce v § 830 obč. zák., jejíž výkon je možný jen podle ustanovení §§ 351 a 352 ex. ř.